

Remissyttrande

Datum 2026-02-17

Diarienummer MRU 2026-00069

Klimat- och näringslivsdepartementet

Ert diarienummer KN2025/02439

Yttrande över promemorian om kontaktpunkter, tillstånd och tidsfrister enligt EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri

Västra Götalandsregionen (VGR) välkomnar införlivandet av EU:s förordningar om kritiska råmaterial och nettonollindustri i svensk rätt för att säkerställa genomförandet. Västra Götalandsregionens övergripande uppfattning är att förordningarnas syfte – att skapa snabbare, mer förutsebara och konkurrenskraftiga tillståndsprocesser – är avgörande för Sveriges och Västsveriges industriella utveckling och klimatomställning. Dagen system med långa tillståndsprocesser hämmar den svenska konkurrenskraften, där cirka 240 miljarder kronor i industriella omställningsinvesteringar är föremål för tillståndsprövning.

Västra Götalandsregionen ser positivt på att bindande tidsfrister för tillståndshandläggning nu implementeras och förväntar sig att detta bidrar till att tillståndsprocesserna blir både snabbare och tydligare för projektägare och andra aktörer. VGR betonar att syftet med genomförandet måste vara att förenkla och tydliggöra EU förordningarna, och att svenska införlivanden inte får medföra ytterligare krav eller onödiga processteg. EU förordningar är direkt gällande, och nationella kompletteringar ska enbart stödja – inte komplicera – processen.

Västra Götalandsregionen ställer sig i huvudsak positiv till promemorians förslag. VGR bedömer att:

- Förslagen ligger i linje med ambition att stärka Sveriges konkurrenskraft och stödja strategiska industriprojekt.
- Ett fortsatt nationellt fokus på elförsörjning och nätutbyggnad är avgörande för att möjliggöra nya industrisatsningar inom kritiska råmaterial och nettonollindustrin.
- En effektiv, proaktiv och enhetlig tillämpning av kontaktpunktsuppdraget är central för att nå målen.

Viktigt med tydligt fokus på konkurrenskraft - tillståndsprocesserna för elnät och industriomställning en avgörande pusselbit i genomförandet

VGR hade önskat att principerna om förenklade processer skulle gälla alla tillståndsförfaranden kopplade till industrins omställningsinvesteringar, inte endast strategiska råmaterialprojekt och nettonollprojekt. Ett mer sammanhållet nationellt system skulle öka Sveriges konkurrenskraft.

Västra Götalandsregionen vill framhålla att effekten av förordningarna och de svenska kompletteringarna är nära kopplad till Sveriges förmåga att snabbt säkerställa tillräcklig elproduktion, elnätskapacitet och effektbalans. VGR understryker därför vikten av snabba, effektiva och förutsägbara tillståndsprocesser för elnätsprojekt, särskilt inom regionnäten, eftersom dessa är avgörande för att kapacitet ska nå slutkunderna. VGR hoppas därför att de nya reglerna i även ska möjliggöra för kortare handläggningstider för tillståndsprocesser i hela systemet.

Industrin i Västra Götaland befinner sig i ett historiskt läge där både klimatomställning och konkurrenskraft kan stärkas, men för detta krävs kraftigt ökad eltilgång. Tidpunkten för företagens strategiska beslut är viktig. Nya etableringar avgörs av om det finns tillgång till eleffekt. Västra Götalandsregionen framhåller därför vikten av snabbt ökad regional elproduktion, utbyggda elnät och energieffektivisering som frigör kapacitet för att möjliggöra nya strategiska satsningar i hela Sverige. En viktig förutsättning för

att möta ett ökat el- och effektbehov är att det håller jämna steg med elnätsutbyggnaden. Utan ökad eltilgång så riskeras industrins konkurrenskraft och i förlängningen jobb och välfärd.

För att införlivandet av förordningarna om kritiska råmaterial och nettonollindustrin ska bli effektiv anser VGR därför att även:

- Tillståndsprocesserna för stam-, region- och lokalnät måste effektiviseras.
- En snabbare prövning av elnätsledningar är en förutsättning för nettonollindustrins etableringar och elektrifiering.

Kontaktpunkternas roll

VGR välkomnar tydliggörandet av kontaktpunkternas funktion och att sex Länsstyrelser utses för att säkerställa kompetens, kontinuitet och enhetlighet. VGR ser ett värde i att kontaktpunkterna har en territoriell kunskap och kännedom om platsens utveckling och möjligheter.

VGR betonar vikten av likvärdig och enhetlig bedömning vid samtliga kontaktpunkter och instämmer med promemorian om att det är viktigt med ett tillräckligt stort antal ärenden per kontaktpunkt för att bygga upp och bibehålla specialiserad kompetens.

VGR instämmer i att kontaktpunkten bör ha ansvar att samordna och vägleda i samtliga relevanta tillståndsprocesser, både inför ansökan och löpande genom processen. VGR anser att uppdraget kopplat till EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri innebär att utpekade myndigheter förväntas ta en proaktiv roll för utvecklingsfrågor. VGR vill därför betona att ett sådant uppdrag innebär en proaktiv utvecklingsinriktning, vilket kräver nya arbetssätt hos de utpekade Länsstyrelserna.

Informationsutbyte och statistik

Västra Götalandsregionen välkomnar det ökade informationsutbyte som ska ske, dels mellan domstolsverket och kontaktpunkterna, dels mellan kontaktpunkterna och regeringen. Det kommer förhoppningsvis bidra till bättre kunskap kring tillståndsprocesser i stort och möjliggöra för bättre samverkan mellan olika

instanser. VGR bedömer att förbättrade dataunderlag stärker möjligheterna att utveckla ett mer effektivt och rättssäkert tillståndssystem i stort.

VGR ser fram emot fortsatt dialog och samverkan för att utveckla ett nationellt tillståndssystem som stödjer klimatomställning, konkurrenskraft och regional utveckling.

Miljö- och regionutvecklingsnämnden
Västra Götalandsregionen

Madeleine Jonsson
Ordförande miljö- och
regionutvecklingsnämnden

Gustaf Zettergren,
Avdelningschef Forskning,
omställning och kompetens